

ДОВІДКА
про вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі
та потужність експозиційної дози γ -випромінювання (ПЕД)
в Ужгороді за березень 2026 року

Забруднюючі речовини (ЗР)	Середньодобова гранично допустима концентрація, мг/м ³	Середньомісячна концентрація ЗР по місту, мг/м ³	% перевищення / до кількості днів спостережень /	Максимальна разова гранично допустима концентрація, мг/м ³	Максимальна концентрація ЗР по місту, мг/м ³
1	2	3	4	5	6
Пил	0,15	0,12	31	0,5	0,47
Діоксид сірки	0,05	0,004	-	0,5	0,013
Діоксид азоту	0,04	0,06	96	0,2	0,193
Оксид азоту	0,06	0,04	15	0,4	0,189
Оксид вуглецю	3	0,97	-	5	2,78
Сірчана кислота і розчинні сульфати	0,1	0,011	-	0,3	0,036
Формальдегід	0,003	0,012	100	0,035	0,025
ПЕД γ -випромінювання, мкЗв/год	Норма радіаційної безпеки 0,3	Середньомісячна ПЕД 0,11	0	Норма радіаційної безпеки 0,3	Максимальна ПЕД 0,13

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводяться на двох стаціонарних постах спостережень, розташованих в місті Ужгороді:

- ПСЗ-1, Ротарі - сквер, б/н;
- ПСЗ-2, вул. Сергія Мартина, 2.

Проби відбираються від 2-х до 4-х разів на добу, по кожній домішці забруднюючих речовин. Хімічні аналізи проводяться в Комплексній лабораторії спостережень за забрудненням природного середовища (КЛСЗПС) Закарпатського ЦГМ.

Вимірювання ПЕД проводяться щоденно на АМСЦ Ужгород

При оцінюванні якості атмосферного повітря використовуються значення максимальної разової гранично допустимої концентрації (ГДК_{м.р.}) та середньодобової гранично допустимої концентрації (ГДК_{с.д.}) забруднюючих



речовин в атмосферному повітрі, затверджені наказом МОЗ України за №813 від 10.05.2024 «Про затвердження державних медико - санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць».

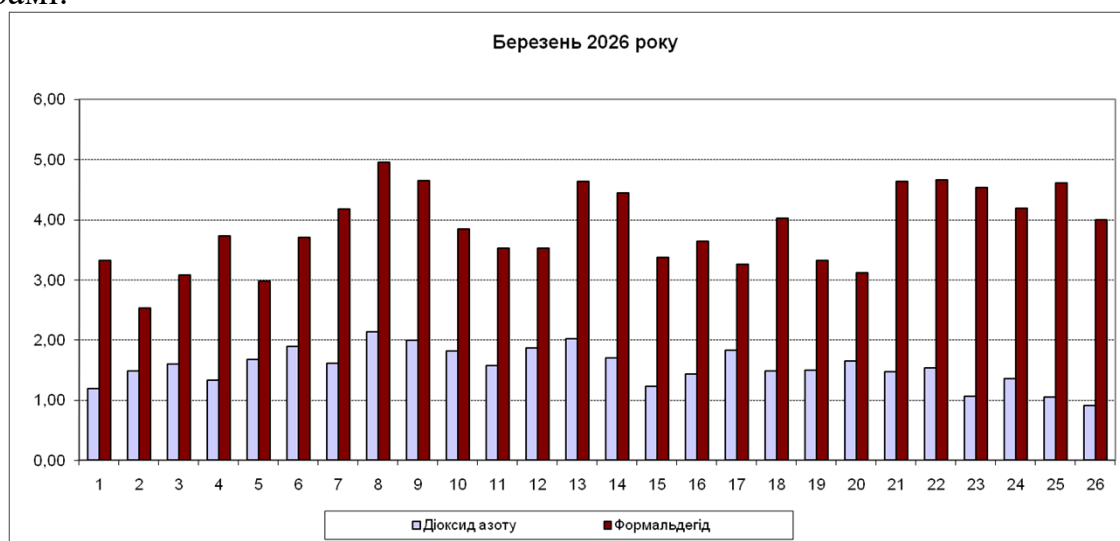
ГДК_{м.р.} порівнюється із отриманими в результаті вимірювань концентраціями забруднюючих речовин, ГДК_{с.д.} - із середньою за добу концентрацією. Середня концентрація розраховується, як середнє арифметичне із усіх вимірювань, проведених протягом певного періоду (доба, місяць, рік, кілька років).

В Довідці про стан забруднення атмосферного повітря наводяться значення ГДК_{с.д.} для кожної із забруднюючих речовин (стовпець 2), дані про середню за місяць концентрацію (стовпець 3) та відсоток повторюваності перевищень допустимої середньодобової концентрації (стовпець 4). В стовпці 5 Довідки наводяться значення максимальних разових гранично допустимих концентрацій (ГДК_{м.р.}), з якими порівнюються отримані в результаті спостережень величини, максимальну з яких зазначено в стовпці 6.

За результатами вимірювань березня, перевищення максимальних разових гранично допустимих концентрацій (ГДК_{м.р.}) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі не спостерігались.

Перевищення гранично допустимих середньодобових концентрацій виявлено для формальдегіду, діоксиду азоту, пилу та оксиду азоту. Повторюваність днів, коли середньодобова концентрація цих забруднювачів дорівнювала ГДК_{с.д.} або перевищувала її, у відсотках до загальної кількості днів спостережень, дорівнює 100% для формальдегіду, 96% для діоксиду азоту, 31% для пилу та 15% для оксиду азоту.

Зміну середньодобової концентрації формальдегіду і діоксиду азоту в атмосферному повітря міста (в кратності ГДК_{с.д.}) протягом місяця наведено на діаграмі:



Комплексний індекс забруднення атмосферного повітря міста Ужгорода п'ятьма пріоритетними забруднюючими речовинами (КІЗА₅) склав 9,23 (в попередньому місяці — 6,81), серед іншого: індекс забруднення формальдегідом – 5,80, діоксидом азоту – 1,55, пилом – 0,78, оксидом азоту – 0,74, оксидом вуглецю – 0,36. Рівень забруднення характеризується як **високий** (рожевий колір).

Залежність між значенням комплексного індексу забруднення атмосферного повітря п'ятьма пріоритетними забруднюючими речовинами та рівнем забруднення наводиться в таблиці.

Таблиця 1. /Довідкова/ Рівень забруднення атмосферного повітря

Значення КІЗА	Рівень забруднення	Умовне позначення
менше 5	низький	(зелений)
5-6	підвищений	(синій)
7-13	високий	(рожевий)
14 і більше	дуже високий	(червоний)